

Ympäristörikollisuuden piirteet ja tutkinta – tutkijan näkökulma

Vanhempi rikoskonstaapeli

Riku Lindqvist

Keskusrikospoliisi

6.10.2016

Esityksen sisältö

- Esitutkinnan prosessi
- Poliisin työkalut
- Ympäristörikollisuuden piirteet
- Haasteet nyt ja tulevaisuudessa

Esitutkintaa ohjaa ympäristörikostapauksissa

- Lainsäädäntö
- Valvontaviranomainen
- Rikostutkinnan näyttö
- Oikeuskäytäntö

Esitutkinnan polku

1. Tapahtuma
2. Havainto (epäilystä) laittomasta toiminnasta
3. Tutkintapyyntö tai suoraan rikosilmoitus
  - YSL 188 §
  - Kansalainen
  - Muu viranomainen
4. Esitutkintavaihe
5. Syyteharkintaan saattaminen

Poliisin toimet ja työkalut esitutkinnassa

Riippuen tapauksesta...

1. Pakkokeinot, iskut yms. keitä iskuille mukaan?
  - Kotietsinnät
  - Rikospaikalla käynti → dokumentointi
    - Tekninen tutkinta → rikostekninen laboratorio
  - Yleisesti todisteaineiston taltiointi
  - Salaiset pakkokeinot (Törkeä ympäristön turmeleminen)
  - Kiinniotot

Poliisin toimet ja työkalut esitutkinnassa

2. Kuulustelut

- Asianomistajat (yleinen etu YSL 188§)
- Rikoksesta epäillyt
- Todistajat (ympäristötarkastajat ym.)

Poliisin toimet ja työkalut esitutkinnassa

3. Tosiseikkojen selvittäminen

- Asiakirjanäyttö
  - Lausunnot
    - näyteenalyysi
    - asiantuntijalausunnot
  - Tarkastuspöytäkirjat
  - Hallinnolliset luvat
- Edellyttää viranomaisyhteistyötä!

Poliisin toimet ja työkalut esitutkinnassa

- ## 4. Tiedottamisen merkitys
- Ennaltaehkäisevä merkitys
  - Asianosaisten selvittäminen

Ympäristörikollisuuden piirteet

- Ympäristölle aiheutettu vaara tai vahinko
- Viranomaisyhteistyö
  - Kuka on asiantuntija missäkin?
  - Mitä poliisi osaa, mitä ei?
- Taloudellinen hyöty
  - Kustannusten siirto muille maksettavaksi

Haasteet nyt ja tulevaisuudessa

- KV- ympäristörikollisuus
  - Päästöt
  - Laittomat jätesierrot (jätteet ja kuljetukset)
  - Eläimet (CITES yms.)
- JR- rikollisuus
- Muun rikollisuuden sivutuote

Haasteet ympäristörikostutkinnassa

- Vastuun kohdentaminen
  - Luonnollinen henkilö
  - Oikeushenkilö
- Ympäristövaaran arviointi
- Rikoshyötylaskelmat → mitä hyötyä?
  - netto- vs. bruttolaskelmat → mitkä kustannukset ovat vähennyskelpoisia
- Ennallistaminen
  - Ennallistamisen laskenta
- Harmaantalouden torjuminen

Toivo tulevaisuuteen

- Poliisin osaaminen lisääntynyt
- Ympäristörikosten erityisosaajia – omat tutkintaryhmät?
- Viranomaisyhteistyö parantunut
- Ympäristörikollisuuden paljastavaa toimintaa lisätään
- Oikeuskäytäntö muuttuu
  - rikoshyöty, tuomiot

Kysymyksiä?

Riku Lindqvist

Vanhempi rikoskonstaapeli

puh/tel. +358 295 486 880, gsm 050 456 02 41

Internet: riku.lindqvist@poliisi.fi

Keskusrikospoliisi

Jokiniemenkuja 4

PL 285

VANTAA

01301

